

NOVICE

LETO IV. - št. 40

V KOČEVJU 26. SEPTEBRA 1959

Cena 10 din

Partizanska proslava na Turjaku

20. septembra je bilo krasno jutro in potem topel sončen dan. Že

Ob spomeniku je govoril Jože Klajnšek-Vasja

v sončnem jutru so se zbirali na Turjaku prvi udeleženci velike proslave. Prihajali so od vseh strani, ljubljanske, kočevske, notranjske, dobropoljske vse do 10. ure, ko se je začela glavna slovesnost.

V rahlem vetru so plapolale zastave — na Turjaku je bil cel gozd zastav. V Velikih Laščah in še nekaterih vaseh so se vitko spenjali v nebo mlaji, na njih vrhu pa so vihrale zastave...

Ljudje so prihajali z avtobusi, kamioni, avtomobili, motornimi vozili vseh vrst, kolesi. Velik prostor pred zadružnim domom na Turjaku se je polnil z ljudmi in vozili. Srečali so se znanci iz borbe za Turjak, prijatelji iz vojnih in povojnih dni. Stiskanje rok, pozdravljanje, radost. Iz zvočnikov je nenehno odmevala pesem, udarna partizanska pesem... Tudi na turjaškem gradu, kjer je bilo pred 16 leti prizorišče velike zmage, toplo sije sonce, nad njim pa se razgrinja kot steklo čisto, modro nebo...

Ob 8. uri je bila na Turjaku svečana seja ObLO. Predsednik Alojz Pečnik je dejal med drugim: »Letos proslavljamo 16 let, odkar je bila izvojevana velika zmaga na Turjaku. Obenem proslavljamo tudi 40-letnico KPJ in SKOJ. Velike so bile žrtve, ki so jih prispevali naši občani za svobodo. Na Turjaku bo danes odkrit spomenik 120 padlim.«

Potem je govoril o obnovi in napredku v občini v letih po osvoboditvi...

V gozdu v Smrečju pri Turjaku se je zbralo ob 9. uri veliko ljudi. Prišel je tudi sekretar CK ZKS Miha Marjanko in drugi visoki gostje. Ljudje prisluhnejo besedam o veli-

čni žrtev 26 partizanskih borcev in aktivistov, ki jih je »črna roka« pobila 4. maja 1945. Na smrekah so še vidni križi, ki so jih naredili zločinci, se še vidi jama, v katero so zagrebeli uboge žrtve. Godba JLA igra žalostinke, vrste se recitacije, slišati je jok sorodnikov ubitih. Na spomenik polagajo vence... cel kup vencev in rož, ki so jih nabrale tudi drobne roke pionirjev...

Ob 10. uri je bilo zbrano okoli spomenika na Turjaku okrog 8000 ljudi. Bil je prekrasen pogled na množico ljudi, številne zastave, na vso lepo okolico Turjaka. Slovesnost je začel sekretar občinskega komiteja ZK Lašče Slavko Purkart, ki je pozdravil vse navzoče, posebno pa tov. Miha Marjanka. Med visokimi gosti smo videli tudi člana CK ZKS Janeza Hribarja in Janka Rudolfa, komandanta Prešernove brigade, ki je leta 1943 napadla in premagala Turjak, Dušana Švarduleta, in druge. Tovariš Purkart se je v krajšem govoru spomnil dogodkov pred 16 leti na Turjaku, o uspehih, doseženih v občini Lašče v svobodni domovini... Zahvalil se je vsem, ki so omogočili, da so dobili padli borci na Turjaku tako lep spomenik... (Konec na 4. str.)

Predsednik Tito v Črni gori

Predsednik republike Josip Broz Tito se je mudil na večdnevnem obisku po Črni gori. Predsednika Tita so na vsej njegovi poti po črnogorskih mestih in vaseh prebivalci navdušeno pozdravljali. Tovariš Tito je imel v več krajih, kjer se je mudil, govore. Posebno pa mo-

ramo omeniti njegov govor, ki ga je imel pred veliko množico v Nikšiću. Zelo prirčno slovo je bilo od visokega gosta v glavnem mestu republike, v Titogradu. V špalirju se je poslovilo od njega 10.000 meščanov. Množica ga je zasula s cvetjem. Na svoji poti je obiskal tabor tabornikov, članov Početniške zveze, planincev in članov TVD »Partizan« Črne gore v Varešu. Kakih 500 fanfov in dekle je priredilo tovarišu Titu navdušen sprejem.

V Andrijevici je predsednika Tita pozdravilo kakih 5000 prebivalcev mesteca in okoljskih krajev. Ko je prišel v Ivangrad mu je kakih 20.000 prebivalcev priredilo navdušen sprejem. Po ulicah, ki so bile polne cvetja, skozi gost špalir radostnih prebivalcev Ivangrada in okoljskih krajev, se je peljal predsednik Tito skupaj s predsednikom Ljudske skupščine Črne gore Blažom Jovanovičem. Tudi v Bišelem polju je predsednika republike Tita pozdravilo ob sprejemu nad 20 tisoč prebivalcev. Priredili so mu navdušen sprejem. Po 6 dnevem obisku se je predsednik Tito poslovil od Plevlja in Črne gore.

V Smrečju pri Turjaku, kjer je »črna roka« umorila 26 ljudi, so postavili spominsko ploščo z imeni ubitih

Naloge Delavske univerze v Ribnici

Na pobudo Občinskega odbora SZDL Ribnica je bil imenovan pripravljalni odbor za ustanovitev Delavske univerze. Med tem časom (21. avgusta) je bila tudi že ustanovna konferenca na katero so poslale delegate ideološka komisija pri Obč. komiteju ZK, Občinski sindikalni svet, Svet Svobod in prosvetnih društev občine Ribnica, Svet za prosveto pri ObLO, občinski in trški odbor SZDL in JLA. Na konferenci so izvolili 11 članski upravni odbor Delavske univerze na čelu s predsednikom Edom Kržanom in tajnikom Ladom Vaničem. Izvolitev UO so dali v potrditev ObLO.

Delavska univerza bo delovala kot zavod s samostojnim finančiranjem. V okviru DU bodo delovale štiri komisije: komisija za ekonomska politična vprašanja, za splošno izobraževalno delo, za strokovno vzgojo in komisija za psihološko pedagoška vprašanja.

Program DU govori, da bo osredotočeno vse delo v prizadevanju izvajanja ideološkega izobraževanja. Zato bodo pri univerzi ustanovili predavateljski aktiv.

Dvakrat mesečno bodo v okviru DU predavanja, ki bodo zajela ideološko, politično kakor tudi strokovno in splošno izobraževalno delo. V načrtu so tečajji in seminarji, za katere se bodo še dogovorili s Centralno Delavsko univerzo. Organizirala bo seminarje za člane delavskih svetov in za člane zadružnih

svetov. Poleg tega je v načrtu, da bo DU organizirala še knjigovodski tečaj, Večerno šolo za odrasle, kmetijsko gospodarsko šolo, šiviljski tečaj, gospodinjinski tečaj za vkuhavanje, tečaj za pridobivanje kvalifikacij delavcev na LIP in KGP upravi v Grčaricah, šolo za starše. Nadalje, tečaj za izpopolnjevanje v lesni domači obrti in jezikovno šolo v zvezi z dopisno šolo v Ljubljani.

Delavska univerza v Ribnici bo tesno sodelovala z ideološko komisijo pri Obč. komiteju ZK in z izobraževalno komisijo pri Obč. odboru SZDL Ribnica.

DU bo začela s splošnim izobraževalnim delom predvidoma v oktobru, organizacijsko pa nova institucija že delo. Delavski univerzi v Ribnici želimo veliko uspehov pri njenem delu in uspešno izpopolnjevanje pestrega programa.

ZBORI DO 15. OKTOBRA

V Ribnici je bilo 14. septembra posvetovanje predsednikov Kulturnometniških društev in Svobod, ki je pripravil občinski Svet Svobod in prosvetnih društev. Razpravljali so o pripravah na občne zbornice društev. Sklenili so, naj KUD in Svobode zaključijo z občnimi zbornicami do 15. oktobra. Potem bo konferenca občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev.

Na občnih zbornicah in kasneje na konferenci bodo razpravljali predvsem o programu izobraževalnega dela v sezoni 1959/1960.

Na posvetovanju so prisostvovali in sodelovali v razpravi tudi udeleženci tečajev v Kopru, ki jih je priredila Republiška zveza Svobod

NOVO VELENJE

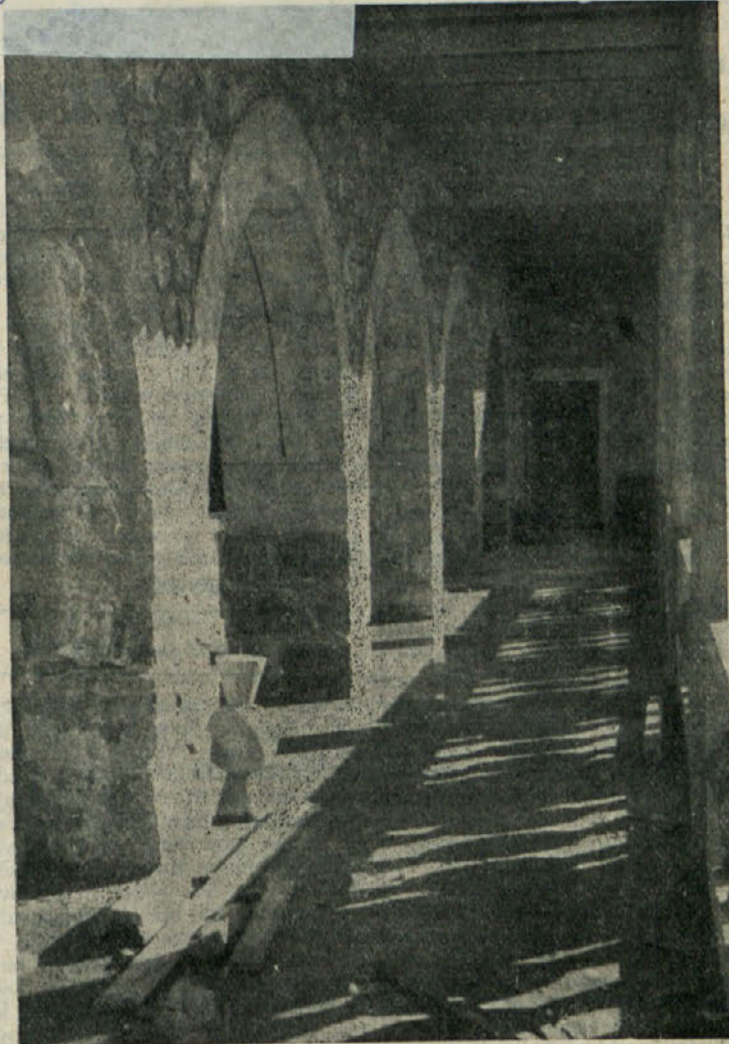
V nedeljo so v Velenju ob prisotnosti velike množice ljudi in visokih predstavnikov oblasti in političnih organizacij, proslavili otvoritev Novega Velenja. V Rudniku lignita v Velenju, kjer so predvno nakopali komaj po 150 tisoč ton premoga letno, bodo letos nakopali že 2 milijona ton. Ob novem rudniku je zrastle tudi novo, moderno mesto s številnimi stanovanji in drugimi objekti. Mesto ima prvo v državi, centralno ogrevanje.

SKUPNA SEJA

V Ljubljani je bila skupna seja predsedstva Republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo in Glavnega odbora Zveze Svobod in prosvetnih društev. Razpravljali so o izobraževanju in kulturnem dvigu delavstva.

NAJVEČJA LADJA

V Reki so izplovili največjo pri nas zgrajeno ladjo. Tanker »Petar Zoranič« ima nosilnost 24 tisoč ton.

Ribniškega festivala letos ne bo zaradi tega, ker je potrebno za re-stauriranje festivalnega prostora še več milijonov. Festival bo verjetno drugo leto. Na sliki: bodoče ribniške »Kranke«

Pred občnimi zbori Socialistične zveze

Na plenumu SZDL Kočevje so razpravljali tudi o pripravah na volitve v vodstvo osnovnih organizacij Socialistične zveze. Osnovne organizacije naj se dobro pripravijo na redne občne zbornice, ki bodo v decembru ali najkasneje v januarju prihodnjega leta. Pred občnimi zbori

in volitvami naj bi uredili teritorialni obseg organizacij. To vprašanje zahteva rešitev že dalj časa ter ga je treba zato sedaj rešiti.

Da bodo občni zbori organizacij SZDL dobro uspeli je prav, da se vodstva dobro pripravijo. Na teh zbornicah naj obravnavajo delo osnovnih organizacij v preteklem letu. Za to bi bilo prav, da sedanja vodstva SZDL pregledajo uspehe v minulnem letu ter ugotovijo tudi pomankljivosti pri delu s področja vseh dejavnosti našega družbenega razvoja na svojem terenu. V pripravah na občne zbornice naj se zainteresira vse članstvo SZDL, da bo-

do zbori čim bolj uspešni in plodni. Na občnih zbornicah bodo člani Socialistične zveze predlagali kandidature. Preden se bodo odločili za tega ali drugega kandidata, naj se o tem dobro pogovore. Na kandidato listo naj pridejo najzaslužnejši, to je politično in gospodarsko razgledani ljudje. Na tajnih volitvah, ki bodo po občnih zbornicah, pa bodo izvolili predlaganih kandidatov novo vodstvo organizacije.

Menda ni treba poudarjati, da uspešno ali neuspešno delo organizacije zavisi predvsem od vodstva. Če je to slabo izbrano, tudi delo organizacije šepa.

PO SVETU

● Vsa svetovna javnost pozorno zasleduje obisk predsednika sovjetske vlade Hruščeva v Združenih državah Amerike. Sovjetski gost si je ogledal več ameriških mest in se seznanil z ameriškim načinom življenja. Ameriški predsednik Eisenhower se pripravja na zaključne razgovore, ki jih bo imel s Hruščevom. Po razgovorih, ki bodo trajali do nedelje, bo imel sovjetski premijer tiskovno konferenco v Washingtonu. Govoril bo tudi po televiziji.

● Po vesteh, ki prihajajo iz južno-ameriške države Nikirague se je v tej deželi začel oborožen boj proti diktatorju Somozi. Uporniške sile so pred nekaj dnevi napadle mesto Cardenas in pri tem ubile 8 pripadnikov vladnih enot. Po napadu so se uporniki umaknili v bližnje gore. Zanimivo je, da je bil v tem mesecu že drugi napad upornikov na vladne oborožene sile.

● Predsednik sovjetske vlade Hruščev je v govoru, ki ga je imel v Generalni skupščini OZN v New Yorku, obrazložil stališče njegove vlade do razorožitve v svetu. Splošni odbor Generalne skupščine OZN

je soglasno priporočil skupščini, naj sprejme novi načrt sovjetskega ministrskega predsednika Hruščeva o splošni in popolni razorožitvi na dnevi red letošnjega zasedanja. Po živahni razpravi je splošni odbor sklenil, naj sama odloča o tem, s priporočilom, naj politični odbor prouči, kakšen način naj bi bil najprimernejši za obravnavanje tega vprašanja.

● V Sudanu so nedavno obsodili na smrt šest visokih vojaških funkcionarjev, ker so sodelovali v zaroti proti režimu. Sudanski ministrijski predsednik general Abud pa je sedaj objavil, da so smrtno kazni spremenili v dosmrtno ječo. Med obsojenimi sta tudi bivša ministra in člana vrhovnega sveta Sudana general Senan in general Abdulah.

● Čez leto dni bo Nigerijska federacija, ki je britanski protektorat v centralni Africi, postala svobodna dežela. Priprave na novo, samostojno življenje so zdaj v odločilni fazi. Pripravljajo se že na splošne volitve, ki bodo v novembru in bodo velikega pomena. Stranka, ki bo zmagala, bo hkrati predstavljala prvo suvereno vlado neodvisne države od oktobra prihodnjega leta.

● 40.000 italijanskih rudarjev je stavkalo z zahtevo, naj jim delodajalci zvišajo mezde in izboljšajo življenjske pogoje. Kmečki delavci so prav tako zagrozili s stavko, če delodajalci ne bodo sprejeli njihovih zahtev. Italijanski delavci imajo v primerjavi z zahodnimi razvitejšimi deželami najnižje mezde, ki ne ustrezajo porastu dobička.

● V Varšavi so se pričeli redni trgovinski razgovori za sklenitev protokola ob blagovni izmenjavi med LR Poljsko in Jugoslavijo za leto 1960. Jugoslavija bo v glavnem izvažala koncentrate cinka in pirita, svince, valjani material črne in barvane metalurgije in drugo. Med najvažnejše poljske izvozne artikole sodijo koks, valjani material, sladkor, stroji, umetno gnojilo ter razne kemikalije.

● Enote alžirske narodnoosvobodilne vojske so se v zadnjih dneh več kot desetkrat spopadle z enotami francoske armade. Alžirski so v teh bojih ubili 79 Francozov, ranili pa 68.

● V rudniku v bližini Glasgowa, je prišlo do hude nesreče. Kakih 300 metrov pod zemljo je ubil plin 47 rudarjev. Od 48 mož, kolikor jih je delalo v rovu, se je rešil en sam. Rov je najprej zasulo, ostalo pa je opravil še plin.

PROGRAM PROSLAV

za občinski praznik občine Kočevje

- 1. OKTOBRA** — ob 16. uri košarkaška tekma med »Olimpijo« iz Ljubljane in domačim Partizanom. — Ob 19.30 uri pa »Veseli večer« v Šeškovem domu.
- 3. OKTOBRA** — ob 11. uri slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora Kočevje. — Ob 16. uri priredi rudniška godba pred spomenikom promenadni koncert in ob isti uri bo na stadionu Partizana atletski dvoboj med učenci Bračičeve in Šeškove šole. — Ob 19.30 uri pa slavnostna akademija v Šeškovem domu.
- 4. OKTOBRA** — ob 9. uri izpred spomenika pohod patrol po kurirskih stezah okupiranega Kočevja. — Ob 10. uri promenadni koncert rudniške godbe. — Ob 11. uri prihod patrol. — Ob 12.30 razglasitev rezultatov in podelitev nagrad patrolam. — Ob 13. uri bo nogometni turnir pionirskih moštev iz Ribnice, Partizana in Rudarja. — Ob 15.30 uri bo derbi tekma med Partizanom in Rudarjem. Prebivalci Kočevja in okolice! Udeležite se proslav občinskega praznika.

VREME

Močan dež z ohladitvijo bo okrog 26. septembra, nato pretežno lepo vreme z jutranjo slano.

Zunanjepolitični komentar

BREZ OROŽJA

Da mora priti do zmanjšanja ali celo do prekinitve oboroževanja z atomskim in drugim nuklearnim orožjem, so se začeli zavodati tudi vodilni državniki v Sovjetski zvezi in ZDA. Vprašanje razorožitve je nemara povezano tudi z obiskom sovjetskega premiera Hruščeva v ZDA in kasnejšega obiska ameriškega predsednika Eisenhowerja v Sovjetski zvezi.

Govor Nikite Hruščeva v Generalni skupščini Organizacije združenih narodov, so delegati pozornostno poslušali. Hruščev je v grobih obrisih obrazložil sovjetski predlog o popolni razorožitvi v štirih letih. Predlagal je, naj bi države odpravile vojsko, generalne štabe, vojna ministrstva. V končni fazi razorožitve naj bi odpravile tudi sleherne kredite za oboroževanje ali vzdrževanje vojske. Nadalje je predlagal, naj bi uničili vse zaloge atomske in druge oborožitve in se raje posvetili tekmovanju, kdo bo pridelal več hrane itd.

Hruščev se je nemara že vnaprej zavedal, da je razorožitveni načrt preširok, zato je takoj pristavil, da bi bilo to idealno, da pa se je Sovjetska zveza pripravljena pogajati se tudi o delni razorožitvi, o nenapadalnem paktu med varšavskim in atlantskim paktom, ter o evropski brezatomski coni.

Govor Hruščeva je vzbil v svetu veliko zanimanja, čeprav so v ameriških uradnih krogih vladno povedali, da je predlog Hruščeva sicer zanimiv, da pa ne pomeni nič novega. Pristavili so, da bodo govor skrbno proučili do zadnje pike. Upajo tudi, da bo predsednik vlade Hruščev podrobneje razložil, kako si zamislija mednarodno učinkovito nadzorstvo nad razorožitvijo.

Hruščev je na to odgovoril s splošno izjavo: »Če se bomo sporazumeli, da se popolnoma razorožimo, potem res ne bo težko uvesti tudi učinkovite kontrole, kajti nobena vlada ne bo imela kaj skrivati pred drugo...»

Predsednik Tito je v govoru v Bijelem polju dejal o govoru Hruščeva o razorožitvi tole:

»Prebral sem govor tov. Hruščeva v OZN. Povedal je maksimalen program, za katerega sodim, da je idealen. Ali ga bodo uresnili, to je drugo vprašanje. Če zahtevajo razorožitev vseh dežel, uničenje atomske bombe, prekinitve in uničenje vodenih izstrelkov in če zahtevajo, da se atomska energija uporablja samo v miroljubne namene, potem moram reči, da je to idealen predlog. Nekateri sijo, da je to samo maneuver. Zakaj se ne bi vodilni ljudje sestali in govorili o teh zadevah.«

Če sovjetska pobuda o razorožitvi ne bo padla na plodna tla, se zaradi tega ne smemo vdajati malodušju. Saj tudi od obiska Hruščeva Eisenhowerju ne moremo pričakovati konkretnih rezultatov, ker se oba država poglavarja nista prišla pogajati, morda razgovarjati. Važna je atmosfera, ki jo je ta obisk ustvaril, in ta ni slaba.

Leid hladne vojne je prebit. Temu bo sledilo, čeprav postopoma, tudi obdobje razorožitve, ker do tega mora priti. Druge poti ni, če hočemo, da bo na svetu vladal mir. To pa usi želimo, prav tako tudi v Sovjetski zvezi in Ameriki.

V novi dolenjevaški šoli

Za lepše Kočevje

Ura ni bila še pol osem, ko so se pred dolenjevaško šolo že zbirali prvi učenci in učence. Najprej so se malo pogreli na jutranjem soncu, potem pa so veselih obrazov vstopali v šolo.

Šolsko poslopje v Dolenji vasi je novo. Srce ti zaigra ob pogledu na stavbo, ki bi bila v ponos vsakemu kraju. Pa notranja ureditev... »Pet let smo čakali na novo šolo, pa smo jo le pričakali,« mi je dejala učiteljica Margareta Bregar, ko sva se srečala v šolskih prostorih. Tovarišica Bregarjeva mi je razkazala vse šolske prostore. »Poglejte, kako imamo lepe in svetle razrede in sonca na pretek!«

Naša reportaža - Naša reportaža

Res je. Že zunanost šole pravi, da je grajena po najnovšem tipu, prostorna in zračna. V takem okolju se otrok in učitelj dobro počutita. Šolsko poslopje stoji toliko v stran od ceste in vasi, da ne moti pouk trušča današnjega prometa. Tudi okolica šole je zelo lepa. Tovarišica Bregarjeva je medtem, ko sva si ogledovala prostore, povedala, da poučuje v Dolenji vasi že 9 let. Prej je bilo hudo poučevati, ko so imeli šolo na dveh mestih in v prostorih, ki niso bili primerni za pouk. Na novi šoli poučuje II. razred, ki šteje 33 otrok. Pouk je dopoldne.

V zbornici se nama je pridružil še učitelj Jože Kos. Razgovor smo nadaljevali v troje. »Šolo objesuje 143 otrok v petih razredih. Učilnice imamo štiri - prvi razred ima pouk popoldne, ostali štirje razredji pa dopoldne... Slovesna otvoritev nove šole je bila 23. avgusta s poukom pa smo začeli 5. sept.,« je pripovedovala tov. Bregarjeva.

»Zadaj za šolo ste lahko opazili zgrajene temelje,« je nadaljevala, »tu bo zrasla telovadnica, trije kabineti za tehnični pouk, prostor za šolsko kuhinjo, dvorana in nekaj stanovanj za učiteljsvo. V načrtu je, da se bo začelo z gradnjo na postavljenih temeljih prihodnje leto, če bo denar...«

Potem smo govorili o opremi šole. Nova šola je prav tako kot novo stanovanje: opremiti ga je treba z vsem, vendar pa tega ne moremo storiti v prvem letu. Primanjkujev učil in drugih učnih pripomočkov. »To bomo postopoma nabavili,« sta dejala tov. Kos in tov. Bregarjeva. Ker nimajo telovadnice, telovadijo otroci zunaj. Prostoru imajo dovolj...

V zbornici sem opazil radio. »Šolske ure poslušamo,« je uganil moje misli tov. Kos, »samo radi bi nov radio, boljši, ta je že starejšega tipa...«

V učilnicah in ostalih prostorih v šoli sem opazil novo pohištvo. Ob dolgem hodniku, kjer so učilnice, sem opazil vitrine, v njih pa šolske pripomočke. Vse to je urejeno na prikupek način.

Učitelj Kos je pripovedoval o pionirski organizaciji. Vsi učenci, razen prvega razreda, ki so še cicibanji, so članji pionirske organizacije. Učenci prvega razreda bodo postali pionirji 29. novembra, ko jih bodo na slovesen način sprejeli. V razgovor sva pritegnila še načelnico pionirskega odreda, ki nosi ime »Jelenov žleb«, 12-letno učenko V. razr. Marijo Dejak iz Blat. Je med najboljšimi učenci v šoli, večkratna odličnjakinja, za načelnico pa so jo izvolili pionirji na konferenci 17. septembra.

»Najvažnejša naloga vsakega pio-

nirja je najprej učiti se, druga, tudi važna naloga pa je skrbeti za šolsko zadrugo,« mi je povedala Marija. Potem je še povedala, da pripravljajo pionirji igrice »Janko in Metka,« ki jo bodo igrali predvidoma v oktobru. Zvedel sem tudi, da imajo folklorno skupino, pevski zbor, šahovski krožek, lončarski krožek in šolsko zadrugo. Pionirji sodelujejo na vseh proslavah ob državnih praznikih in ob drugih priložnostih, skratka, dolenjevaški pionirji so lahko za vzgled ostalim pionirjem...

»Šolska zadruga je bila ustanovljena lani. Krompir smo posadili na 15 arih in ga pridelali nad 3000 kg.

Večji del pridelka smo prodali, nekaj pa ga pustili za seme. Del iztržka bomo porabili za ekurzijo članov šolske zadruge, nekaj za nabavo orodja...« je pripovedoval Jože Kos, ki je duša te zadruge. Šolski zadrugi je pomagala tudi KZ Dolenja vas. Zorali so zemljo in pognojili; dali so jim tudi nekaj orodja.

Nova šola ima tudi svojo garderobo. Otroci so se hitro navadili na red, obleko obešajo na obešalnike. Sanjtarjni prostorji so lepi in čisti. Otroci sami pazijo na red in čistočo, ne da bi jih kdo v šoli na to posebno opominjal...

Kuharica Karolina Zagar iz Dolenje vasi je v kuhinji pripravljala malico za lačne žledolčke. »Danes bo sir pa kruh in kava, večeraj je bil mlečni riž, pa čokolada in kruh, jutri...« Hrana je pešana in dobra. Posebno salama gre dobro v slast. Obrok stane 8 din. Šola ima tudi sokovnik. Iz sadja bodo predelovali razne soke, kar bo prehrano še bolj popestrilo. »Nate, poskusite!« S kuharico, tov. Zagarjevo sva se pogovorila tudi o drugih stvareh. Dopolne ima veliko dela. Na »hrani« ima učence štirih razredov, popoldne je manj dela, nahraniti po-

tembra smo izvolili nov odbor, ki ima 9 članov. Ker so bili člani starejšega šolskega odbora dobri, smo jih sedaj ponovno izbrali... Res, moram pohvaliti naše odbornike. Poleg materialne plati šole, se je šolski odbor zavzel tudi za vzgojne probleme in s tem pomagal pri vzgoji otrok učiteljskemu kadru.

»Zvedel sem, da imate pet razredov; bo šola v bodočnosti napredovala do polne osemletke?«

»Imamo vse pogoje za osemletko. Letos smo začeli s petim razredom. Starši želijo, da šola preraste v osemletko, kar se bo predvidoma zgodilo postopoma v naslednjih letih. Sedaj imamo okrog 30 učencev višjih razredov, ki morajo hoditi v šolo v oddaljeno Ribnico...«

»Kolikšen pa je vaš šolski okoliš?«

»Našo šolo objesujejo otroci iz Dolenje vasi, Prigorice, Lipovca, Makoša, Rakitnice in Blate.«

»Kje boste imeli tehnični pouk?«

»Tehnična delavnica nam je zelo potrebna. Za tehnični pouk imamo sedaj prostor v Dolenji vasi, kjer je bila prej učilnica, en prostor pa v zgradbi šole. Oba prostora bosta seveda le začasna, dokler ne bo zgrajena stavba poleg šole...«

Potem sva si ogledala vrt okoli šole. Šola ima nad en ha zemlje. Pripovedovala mi je o načrtih, kako bodo uredili vrt, zasadili s sadnim drevjem, o šolski zadrugi, o reformirani šoli. V dolenjevaški šoli so krepko stopili na pot, ki jo je začrtala nova šola... Šola se je približala otroku tako, da otrok živi s šolo, z naravo, z vsem kar jih obdaja, z živim, pravim življenjem...

Upraviteljica Lovšinova poučuje učence I. razreda v popoldanskem času, v šoli pa jo dobite tudi v dopoldanskih urah in je praktično v službi ves dan. Vseh učnih moči je na šoli pet.

Dolenjevaško šolo sem napuščal z najlepšimi vtisi...

K. Oražem

Nova šola v Dolenji vasi je ena najlepših šol

ra samo najmlajše - prvošolčke. Na štedilniku je vrela kava. Kuhala se je v velikem loncu. Pod hitrim rokami kuharice Zagarjeve so rasli »porcionji« - kruh in sir, obojega v dovoljni meri. Kuhinje je prostorna in svetla. Razen dveh izjem, vsi otroci malčajo kar jim pripravi šolska kuhinja. Malica je ob 9.30 uri.

Z upraviteljico šole tov. Ančko Lovšinovo sva se dobila nazadnje. Preje se je mudila po opravih. Topel stisk roke in bila sva takoj v »kontaktu« - in prijatelja. To velja tudi za učiteljico Bregarjevo, učitelja Kosa, učenko Marijo in kuharico Zagarjevo in hšnikom. Žal sem njegovo ime pozabil...

Naneslo je, da sva začela najprej o šolskem odboru. »Prejšnji šolski odbor je bil zelo dober. 13. septembra smo najmlajše - prvošolčke. Na štedilniku je vrela kava. Kuhala se je v velikem loncu. Pod hitrim rokami kuharice Zagarjeve so rasli »porcionji« - kruh in sir, obojega v dovoljni meri. Kuhinje je prostorna in svetla. Razen dveh izjem, vsi otroci malčajo kar jim pripravi šolska kuhinja. Malica je ob 9.30 uri.

V naši občini lahko ugotavljamo, da imamo čvrsto formiran socialistični sektor v kmetijski panogi in sicer z jasnim, popolnoma določenim konceptom nadaljnega razvo-

Po velikih naporih za ureditev in izgradnjo mesta Kočevja v dneh ob 10. obletnici zasedanja Slovenskega narodno osvobodilnega sveta, ko so mnogi prebivalci z navdušenjem sodelovali v izgradnji mesta, so sledila leta, ko je vsa skrb za ureditev mesta in izgradnjo ter napredke gospodarstva ležala izključno na ljudskem odboru in gospodarskih organizacijah.

Kljub temu, da se je tudi v zadnjih letih v Kočevju precej zgradilo in uredilo, moramo reči, da naše mesto v tempu razvoja le zaostaja za razvojem številnih drugih slovenskih mest. Ko je občinski odbor Socialistične zveze razpravljal o tem položaju, je prišel do zaključka, da je treba odločnejše pristopiti k zunanji ureditvi mesta in da je treba skrbneje razporejati in izkoristiti sredstva, ki jih imamo na razpolago.

Gradnja vajejnškega doma

Prvi je začel z udarniškim delom kolektiv Rudnika pri ureditvi okolice Rudarskega doma, sledil mu je kolektiv Zidarja, ki je delal na Vajejnškem domu, temu kolektivu se je pridružil sindikat uslužbencev ljudskega odbora, vajenci in drugi mladinci. Tako je stekla akcija udarniškega dela, ki jo je Socialistična zveza v Kočevju vzela kot pobudo za organizacijo stalnega udarniškega dela.

V ta namen je bil imenovan štab delovnih akcij, ki ga vodi tovariš Benčina Drago kot načelnik štaba. Na prvih sejah je štab izvedel vse potrebne priprave za organizacijo udarniškega dela. Skupno s prebivalci Šeškovega terena bodo člani sindikatov uredili do občinskega praznika okolice novozgrajene Šeškove in Cankarjeve ulice, ki jo bo gradbeno podjetje Zidar predvidoma še pred občinskim praznikom asfaltiralo. Istočasno bo s prostovoljnim delom urejena tudi okolica novo zgrajene tržnice.

Gradnja Vajejnškega doma je posebno pomembna za kočevsko občino, ker na eni strani omogoča urejen dom sprejem večjega števila vajencev, kar je v skladu z močno naraščajočimi potrebami kočevskega gospodarstva, na drugi strani pa sprostitev prostorov, ki so nujno

šeno izdelujejo, na skupnem sedmoletnem Rudniku pri ureditvi okolice Rudarskega doma, sledil mu je kolektiv Zidarja, ki je delal na Vajejnškem domu, temu kolektivu se je pridružil sindikat uslužbencev ljudskega odbora, vajenci in drugi mladinci. Tako je stekla akcija udarniškega dela, ki jo je Socialistična zveza v Kočevju vzela kot pobudo za organizacijo stalnega udarniškega dela.

Z ozirom, da so potrebe Kočevja zaradi naglega razvoja gospodarstva in mesta po vojni velike, je treba komunalna sredstva združevati s sredstvi gospodarskih organizacij, da bi zajamčili za vrsto prihodnjih let ustrezen in nemoten gospodarski razvoj mesta. S prostovoljnim delom pa bo mogoče v precejšnji meri rešiti marsikateri drug problem, za katerega sicer ne bo sredstev. V mnogih slovenskih mestih so rešili ali vsaj pomagali rešiti vrsto komunalnih problemov prav s prostovoljnim delom. To je seveda uspelo le tam, kjer so prebivalci znali ne le samo ugotoviti probleme, ki tarejo njihov kraj ampak so bili tudi pripravljeni sodelovati pri njihovem reševanju. Kočevje ima v tem pogledu lepo tradicijo in je prav gotovo, da sedanja odločitev glede prostovoljnega dela kočevskim ljudem ne bo v sramoto.

Naš list bo o poteku dela in organizaciji stalno obveščal svoje cenjene bralce v posebni za to določeni rubriki. Delovni rezultati pa bodo redno objavljeni v vitrini Novic pri kavarni Zvezda.

Naš list bo o poteku dela in organizaciji stalno obveščal svoje cenjene bralce v posebni za to določeni rubriki. Delovni rezultati pa bodo redno objavljeni v vitrini Novic pri kavarni Zvezda.

Množično prostovoljno delo

22. septembra so začeli v Kočevju s prostovoljnim delom. Prostovoljno delo, ki bo zavezlo precejšnji obseg, vodi posebni štab pri Občinskem odboru SZDL. Prvega dne, to je 22. septembra so začeli z delom pri urejevanju okolice Šeškove ulice. Prostovoljnega dela se je udeležilo nad 30 ljudi. Predvideno je, da se bo s prostovoljnim delom uredila okolica Šeškove in Cankarjeve ulice, ki so bile letos rekonstruirane, ter okolice tržnice. Pri teh delih bodo delali vsak dan od pol štiri do šestih popoldan razen ob sobotah in nedeljah.

Pri vajejnškem domu bo delala prostovoljno posebna delovna četa,

ki jo bodo sestavljali vajenci. Delali bodo 14 dni, vsak dan od 6. do 12. ure dopoldne. Pri teh delih bodo sodelovali ostali delovni ljudje Kočevja, ki bodo delali v glavnem ob nedeljah dopoldne.

Člani SZDL, sindikata, mladinske organizacije in drugi! Udeležite se prostovoljnega dela!

PREDGRAD

Osnovna šola v Predgradu je dobila novega upravitelja Franceta Pajničja. Zaenkrat poučuje sam vse razrede, dokler ne pride v Predgrad še ena učna moč. Predgrajčani so tovariša Pajničja ljubeznivo sprejeli in mu zaželeli veliko uspehov v šoli.

V ponedeljek bodo odprli novo tržnico

V ponedeljek, 28. septembra bodo v Kočevju izročili svojemu namenu novo tržnico. Tržnica je moderno urejena. V novi tržnici bodo dosti boljši pogoji za vnovčevanje kmetijskih pridelkov kot doslej. Tržnice naj bi se posluževale za prodajo kmetijskih pridelkov tudi Kmetijske zadruge v kočevski občini.

V tržnici bo na razpolago mleko, kruh, meso in zelenjava, torej najpotrebnejša hranila. Gospodinjami bo zelo ustrezno, ker bodo vse te stvari dobile v eni zgradbi.

Velike možnosti pred kočevskimi posestvi

(V nadaljevanjih bomo objavili nekatere izvečke iz referata Janca Mrharja, katerega je podal na zadnji razširjeni seji občinskega odbora SZDL Kočevje).

Razvojna pot kmetijskih posestev na Kočevskem, Kmetijsko-gozdarskega posestva Kočevje in posestva »Snežnik« v Kočevski Reki, je bila težavna in raznolika, od primitivnega gospodarjenja v požganih kočevskih vaseh, do današnjih modernih, specializiranih kmetijskih obratov z moderno in naglo tržno proizvodnjo. Ogromen napredek v zadnjih letih, pa je komaj začetek izkoristitve tistih rezerv, ki nam jih lahko nudj moderna socialistična kmetijska proizvodnja ob uporabi sodobnih agrotehničnih metod in kmetijske znanosti ter prakse. Ne moremo trditi, da so naša posestva že izkoristila vse prednosti, ki jih omogoča veliko socialistično gospodarstvo. Tudi tu smo ob zgrajenih objektih, nabavljeni mehanizaciji in začeti specializirani proizvodnji zunaj, na začetku tistega, ki se imenuje moderno kmetijstvo in ga ob pospešenemu razvoju in investicijah lahko dosežemo že v prihodnjih letih. Perspektivni

načrt in načrt posestva ter njegovo izpolnjevanje kaže, da so v tej smeri na najboljši poti. Kako napačna so bila mnenja nekaterih, da se veliko več ne da doseči, ki bi žal ponekod še danes prevladujejo tudi na družbenih posestvih. Osvajati moramo koncepcije moderne socialistične proizvodnje, ki so nastale v jugoslovanskih pogojih in na najbolj naprednih kmetijskih posestvih v naši državi, med katerimi predvsem v pogledu živinoreje tudi kočevska niso na zadnjem mestu. Pri odstranjevanju škodljivih gledanj na kmetijsko proizvodnjo lahko mnogo store naše poljične organizacije in pa tudi drugi organi. Tudi delovni kolektivi so mnogokrat premalo seznanjeni s kateri nejkorišnejši viri dohodkov se skrivajo z novimi posegi v proizvodnjo. Z njimi bi lahko nadalje izgrajevali posestva, gradili stanovišča, dvignili svoj osebni dohodek in sploh izboljšali svoje življenjske pogoje. Potrebno je, da delovni

kolektivi takoj osvajaajo nova tehnološka izkustva in pokažejo več elastičnosti kot do sedaj, saj so vsa posestva, pa tudi naša, z uvajanjem moderne proizvodnje dosegla izredno lepe uspehe. Eden takih modernih posegov je predvsem popolna uveljavitev pogonskih pašnikov na obeh posestvih. Na ta način pridelamo 400 q zelene krme oz. 100 q preračunano v suho seno po ha, kar je navadno 3 krat več kot če bi krmo redno kosili. Z siliranjem in odprtih silosih, ko se zelenja krma enostavno spravi na kup, so posestva v preteklih letih le težko prodrla. Letos je take krme pridelano na KGP Kočevje 5000 ton. Snežnik pa je na ta način shranil skoraj celotno proizvodnjo prve košnje oz. 4000 ton. S tem so proizvodni stroški znatno znižani, živina pa dobi zdravo in vitaminsko krmo. To sta le dva primera od mnogih, ki jih posestva uvajajo.

V naši občini lahko ugotavljamo, da imamo čvrsto formiran socialistični sektor v kmetijski panogi in sicer z jasnim, popolnoma določenim konceptom nadaljnega razvo-

ja v specializirani proizvodnji. Skladno z ekoškimi pogoji našega kraja.

Obe posestvi sta se v skladu z navedenimi in s potrebnimi tržišča specializirali v živinorejsko proizvodnjo. Kočevska je bila vse do nedavnega šteta med naše zelo pasivne kraje. Da je bilo to mnenje državljanov kaže tudi naš prvi petletni plan, po katerem smo za Kočevsko predvideli predvsem vzrejo drobnice. Po letu 1950 pa smo takšno gledanje na Kočevsko v celoti opustili in prešli na živinorejo kot našo glavno dejavnost, ter začeli z vzrejo plemenske živine z osnovno čredo.

Danes je proizvodnja na obeh posestvih specializirana, perspektivna je jasna, kar pomeni, da nadalje jačamo plemensko čredo, hkrati pa razširjamo proizvodno živino predvsem za pitjanje, to je babu-bufa in prašičje pitance. Proizvodnjo v poljedelstvu prilagajamo in usmerjamo za pridobivanje živinske krme, izjema tržnih viškov je le krompir. Kapacitete zemljišč obeh posestev z obstoječim stanjem živine še zdaleč niso nejkorišcene.

Produktivnost kmetijskih površin je majhna, saj je bilo do nedavnega na 1 ha kmetijske površine le 0,35 živalskih enot kar je zelo malo z ozirom na realne možnosti, ki so v mejji do 1 enote/ha. Zato posestva v celoti stremijo tudi za povečanje bruto produkta na 1 ha površine. Ta se je v letošnjem letu dvignil do 70.000 din, v bodoče pa preko 100 tisoč din po ha, kar je še vedno zelo malo z ozirom na nekatera posestva, ki dosegaajo 500 in več tisoč din po ha. Seveda moramo pri tem upoštevati naše slabše klimatske in talne pogoje. Z izgradnjo novih hlevov, nabavo krav, strojev in opreme se bo skoraj pri istih splošnih stroških dosegla večja proizvodnja na ha površine in s tem dosegel tudi večji dohodek v kmetijski in celoti opustili in prešli na živinorejo kot našo glavno dejavnost, ter začeli z vzrejo plemenske živine z osnovno čredo.

Posledico večje mehanizacije vseh del ter zmanjšanje potreb po vprgah in ljudski delovni sili. Torej tu proizvodnja že dosegla neko višjo stopnjo organiziranosti in produktivnosti. Zlasti glede produktivnosti smo precej napredovali. Če vzamemo za primer Kmetijsko-gozdarsko posestvo Kočevje, ki je od leta 1951 do 1958 zmanjšalo delovno silo v kmetijstvu več kot za polovico, istočasno pa je štirikrat povečalo proizvodnjo. Rezultati ekoloških poskusov, predvsem pa rezultati široke proizvodnje zadnjih let so pokazali, da je popolnoma sigurna proizvodnja žita, ki služi za prehrano živine (ječmen, oves). Hektarski donosi so dovolj veliki, da opravčujejo njegovo pridelovanje. Prav gotovo je revolucionarni poseg v proizvodnjo tudi letošnja setev nizkorodnih sort pšenice. KGP bo leto posejalo na 52 ha, pričakujejo pa pridelok 40 q/ha. Snežnik pa 15 ha. Ali jim bo to uspelo? Prav gotovo jim bo. Strokovnjaki obeh posestev utemeljujejo setev s tem, da je riziko pri pšenici isti kot pri ječmenu. Medtem, ko pri ječmenu dosegaajo pridelok do 30 ntc, je možnost pridelka pri pšenici mnogo večja, zato bo ob optimalni agrotehnični plan 40 q prav gotovo dosežen.

KGP Kočevje obdeluje 877 hektarov njivskih površin. (Se nadaljuje)

Vpišite se v šolo za odrasle!

Organizacijske priprave za začetek pouka v šoli za odrasle, so izvršene. Pouk se začne 1. oktobra. Šola bo samostojna, saj se bo sama vzdrževala. Pouk bo potekal v a in b oddelku. A oddelku bo imel prostore na osnovni šoli »Jože Šuško«. V a oddelku se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali 4. in 5. r. osnovne šole, v b oddelku pa tisti, ki imajo 6. in 7. r. osnovne šole. Torej bodo slušatelji a oddelka poslušali program 5. in 6. r., slušatelji b oddelka pa program 7. in 8. razreda. Pouk bo kombiniran. V vsakem oddelku bodo trajala predavanja 24 tednov. Za oba oddelka bo enotno vodstvo.

Pouk bo urejen tako, da bodo predavanja štirikrat tedensko. Dva dneva v tednu bosta prosta. Slušatelji jih bodo lahko porabili za seminarje, delo v krožkih in za individualni študij. Vse to bo verjetno potrebno zaradi različne izobrazbe ravni kandidatov. Tisti kandidati, ki bodo uspešno končali a oddelk in b, dobijo spričevalo o dovršeni osnovni šoli. Nato lahko nadaljujejo študij na vseh šolah, za katere je potrebna popolna šolska izobrazba. Odprta jim bo šola za kvalifikacijo delavce, za dosego višje kvalifikacije, razne tehnične šole, ekonomske, zdravstvene, gimnazije, gostinske šole itd.

Število učnih ur je določeno za slovenski jezik 4 ure, za spoznavanje družbe 3 ure, za spoznavanje prirode 3 ure, za matematiko 3 ure in za tuji jezik 3 ure tedensko. Omejenost učnih ur bomo upoštevali tudi pri izbiri učne snovi. Okvirni učni načrt že določen. V njem je

zajeto samo najvažnejše iz vsakega posameznega obravnanega področja. Gradivo bodo predavatelji osvetlili s konkretnimi primeri iz življenja. V načrtu je upoštevana zrelost in izkušnje kandidatov. Bistveno se ne razlikuje od načrtov obvezne osnovne šole. Torej ni izpuščena nič takega, kar bo kandidat potreboval,

če bo nadaljeval šolanje na drugih šolah ali v poklicu. V Kočevju je doslej za a oddelk pripravljenih 24 kandidatov, za b oddelk pa 14. Želimo, da bi vsi, ki imajo voljo do učenja in sebi ter skupnosti žele dobro, zbrali svoj pogum in čvrsto prišli za knjigo ter smelo sedli za šolske klopi.

Letos ne bo avto-moto dirk

(Pojasnilo Upravnega odbora Avto-moto društva Kočevje).

UO AMD Kočevje daje pojasnilo v zvezi z predvideno krožno hitrostno dirko, ki bi morala biti dne 4. oktobra 1959 v Kočevju.

UO AMD Kočevje je na svoji X. redni seji obravnaval vprašanje prireditve hitrostnih dirk. Napravljena je bila točna kalkulacija predvidenih stroškov v zvezi z izvedbo prireditve in sprejet je bil sklep, da se dirke prirediti le v slučaju, če si bo društvo lahko zagotovilo finančna sredstva. Ker pa je za prireditev tekmovanja potrebna dokažljiva vsota denarja, ki jo društvo kot organizacija ne more samo dati, je bilo predvideno, da bo društvo dobilo pomoč in v kolikor se bo zbralo dovolj denarja se bo prireditve izvršila. Na razširjeni seji Občinskega odbora SZDL Kočevje je bilo odbranih sicer 200 tisoč dinarjev in na tem mestu se UO AMD Kočevje za razumevanje zahvaljuje. Ker je za breme stroškov daleko večje, UO AMD Kočevje ne more organizirati prireditve. UO se trudi, da s pravih in poslovanjem ne bi ponovno zašlo v finančne težave in zato ne

more na riziko organizirati prireditve, ker za tako dejanje po zdravju presoji ne bi bilo opravljeno. O vsem tem so bili pristojni forumi obveščeni in so sklep UO AMD Kočevje sprejeli z razumevanjem, prav tako pa UO upa, da bo prebivalstvo Kočevja in okolice to pojasnilo sprejelo z razumevanjem. Krožnih hitrostnih dirk v letošnjem letu v Kočevju ne bo.

UO Avto-moto društva

POŽARNO-VARNOSTNI TEDEN

Dobra preventivna služba zmanjšuje požare

Že nekaj let gasilci redno vsako leto prirejajo Požarno-varnostni teden. V letošnjem letu bodo posvečeni temu tednu dnevi od 27. septembra do 4. oktobra. Za ta teden pripravljajo gasilci vrsto akcij, ki naj opozore prebivalstvo na nevarnosti in škodo, ki jo lahko povzročijo požari. Glavni poudarek požarno-varnostnega tedna bo torej v vzgoji. Statistike nam povedo, da je število požarov vsako leto manjše. Toda na žalost pa nam te statistike povedo, da pa škode povzročene zaradi požarov, rastejo. Sicer je razumljivo, da z razvojem naše industrije rastejo istočasno tudi vse večje nevarnosti požarov. In tudi škode so mnogo večje v industrijskih obratih, kjer predstavljajo dragoceni stroji milijonske vrednosti. Le majhen nedostatek v sami gradbeni konstrukciji ali razporeditvi faz delovnega procesa v posameznih nezaščitenih oddelkih, ter še nepoučenost delavca, obdelovalca pri stroju, lahko povzroči v zelo kratkem času več sto milijonsko škodo, kot je to primer v malih časovnih presledkih v dveh velikih lesnih kombinatih v Sloveniji. Gasilski organizaciji je že v precejšnji meri uspelo z dobro preventivno službo, z vzgojo vseh državljanov, posebno še mladine, da se je število drobnih požarov zelo zmanjšalo. Vendar bo še nadalje naloga in skrb gasilcev in drugih odgovornih faktorjev, da se posveti posebno industrijskim obratom, raznim delavnicam, trgovskim lokalom in skladiščem z nakopičenimi zalogami še vse večjo pozornost. Potrebno bi bilo uvesti stalno preventivno varnostno službo. Proti kršilcem pa naj se tam, kjer je potrebno, odnos organov ljudske oblasti še bolj poostri.

Tako bodo gasilci v Tednu požarne varnosti s pomočjo učiteljev organizirali v osemletkah in industrijskih šolah pisanje nalog iz gasilske tematike. Najboljše naloge bodo nagrajene. V času požarno-varnostnega tedna si bo šoloobvezna mladina ogledala urejene gasilske domove, razstave orodja itd. Tudi ogled praktičnih vaj, ki jih bodo gasilci v tem tednu izvajali, bodo vzgojno in poučno vplivali na mladino. Po vseh večjih naseljih bodo gasilci organizirali predavanja s predvajanjem filmov, ki prikazujejo vzroke nastanka požarov, škode in njihove posledice za posameznika in celotno družbo. Škode povzročene zaradi požarov gredo še vedno letno v sto in sto milijone. Tudi razstave in oprema izložb bodo opozarjale na posledice in nevarnosti povzročene po požarih. V soboto dne 3. oktobra pa bodo v okviru praznovanja, ki jih bodo imeli gasilci, zagoreli kresovi na bližnjih hribovih. V Ljubljani in drugih večjih krajih bodo imeli gasilci parade in praktične vaje, in razstavo orodja. Te naj pokažejo javnosti njihovo opremo množičnost in pripravljenost te velike armade gasilcev braniti družbeno imovino pred ognjem in drugimi ele-

ZDRAVILNI ČAJ

V nekem časopisu se je pojavil oglas šušmarja, ki je prodajal »čudovit čaj« za vse bolezni. Oglas je bil v obliki pisma, ki mu ga je baje poslala njegova pacientka: »Pred štirim tedni sem bila tako slaba, da nisem mogla prepepsti niti otroka. Toda od kar pijem vaš čaj, sem si tako opomogla, da nabunkam svojega moža in poleg tega opravljam še gospodinjska dela...«

DEŽURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto, 26. septembra od 7. do 12. ure in od 16. do 18. ure trgovina »Pre-skrba«, Trg svobode. V soboto, 3. oktobra, ob istem času, ima dežurno službo trgovina »Špicerija«, Roška cesta.

FILMARJI MED RIBNIŠKIMI POLHARJI

Prejšnjo soboto so znani polharji iz Ribnice in okolice, med njimi Anton Zajc, Milan Trpin, Franc Henigman, Franc Pirc, Miha Cetinski in Jože Lovšin organizirali uspešen lov na polhe, ki sta si ga ogledala režiser dokumentarnih filmov Dušan Povh in vodja snemanja Mlilivoj Stanjko iz Ljubljane.

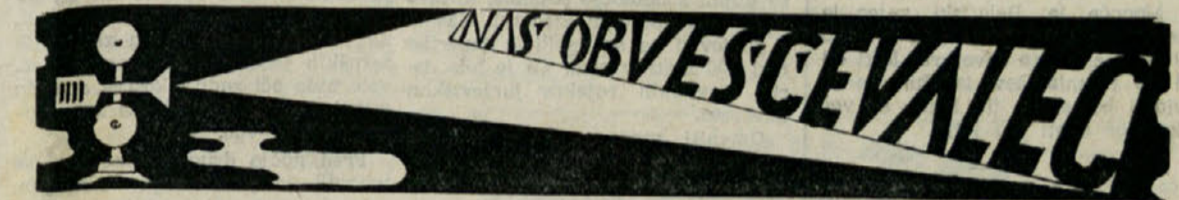
Podjetje za snemanje filmov »Viba-film« namerava namreč še letos, pravi gotovo pa najkasneje drugo jesen, izdelati kratek dokumentarni film v barvah o tem nadvse zanimivem romantičnem lovu, ki ima najstarejšo tradicijo prav na Dolenjskem.

Kdaj bo film urejen je pač odvisno od uspešnih posnetkov živih polhov. Nekaj prav lepih živih primerkov bi namreč podjetje potrebovalo čimprej, da bi morda še pred koncem jeseni zaključilo snemanje teh ljubkih živalic v ateljeju. Zanimivo je, da v Ljubljanskem živalskem vrtu nimajo niti enega zastopnika teh zimskih zaspancev...

mentarnimi nesrečami, ter pomagati človeku v nesreči.

Ob Tednu požarne varnosti res posvetimo le majhen del svojega časa mislim na škodo, ki nam jo povzročajo vsako leto požari. Ukrenimo vsak na svojem delovnem mestu in podjetju, industriji, uradu, v kmetijskem gospodarstvu ter v gospodinjstvu ustrezne požarno-varnostne ukrepe za zavarovanje pred ognjem. S tem bomo koristili predvsem sebi, celotni družbi pa obvarovali materialne dobrine, ki nam z napori delovnih ljudi naše domovine pomagajo hitreje graditi lepšo prihodnost. Istočasno pa se bomo delo, ki ga dnevno vlagajo za odstranjevanje nevarnosti, ki lahko oddolžili gasilcem za njihov trud in povzročijo požar po načelu: bolje preprečevati — kakor gasiti!

Jernej Čertanc

KOLENDAR

Sobota, 26. septembra — Justa Nečofja, 27. septembra — Danijel, Ponedeljek, 28. sept. — Venčeslav Torek, 29. septembra — Miha Sreda, 30. septembra — Jelka Četrtek, 1. oktobra — Sever Petek, 2. oktobra — Mirna

GIBANJE PREBIVALSTVA

LOŠKI POTOK
Poročili so se: Otončar Franc, delavec iz Slemen 3, star 29 let in Košir Marija, delavka iz Retij 66, stara 36 let. Knava Vinko iz Hribe 5, star 27 let in Debeljak Marija, iz Retij 61, stara 28 let, Šega Alojz iz Šegove vasi 31, star 29 let in Turk Ljudmila iz Retij 51, stara 21 let, Brežič Miroslav, delavec iz Retij 54, star 24 let in Ruparčič Gabriela, delavka iz Retij 81, stara 22 let.

PREDGRAD
Rodile so: Konda Katarina, gospodinja iz Dola 6 — dekljico Ano, Šajnič Julijana, gospodinja iz Predgrada 40 — dekljico Julijano, Hudorovič Marija, delavka iz Brezovje — dečka Srečka. V Ljubljani je rodila Veselj Julijana, gospodinja iz Pake 1 — dečka Pavla.

DOLENJA VAS
V ljubljanski porodnišnici sta rodili: Kobe Antonija, gospodinja iz Grčarskih Raven 6 — dekljico Dragico in Mihelič Slavka, gospodinja iz Dolenje vasi 127 — dečka Marjana.

RIBNICA
Rodile so: Hočevar Julka, gospodinja iz Jurjevice 15 — dekljico Milenko, Kos Angela, gospodinja iz Zlečice 29, dekljico Milenko, Tanko Ivana, gospodinja iz Nemške vasi 11 — dekljico Mileno. — V Rudnik 23, star 3 mesece.

Ljubljani pa sta rodili Marn Štefanija, delavka iz Dan 23 — dekljico Tatjano in Zidar Ivana, gospodinja iz Brež 22 — dekljico Mileno. Umrla sta: Smaluh Bazilij, upokojenec iz Ribnice 264, star 76 let in Oražar Ana, roj. Ambrožič, preužitkarica iz Sušja 31, stara 80 let.

VELIKE LAŠČE
V ljubljanski porodnišnici so rodile: Zakrajšek Terezija, gospodinja iz Grebenja 1 — dečka Jožeta, Šporar Marija, uslužbenka iz Veljkah Lašč 88 — dekljico Aljošo in Dojšak Fani, babica iz Veljkah Lašč 36 — dečka Romana. Umrla je Marolt Ivana, roj. Ilec, preužitkarica iz Dolnjih Podpoljan 5, stara 79 let.

KOČEVJE
Poročila sta se: Gašparc Anton, elektromehanik iz Kočevja, Trg svobode 5, star 23 let in Marinc Katarina, natakarica iz Kočevja, Trg 3. oktobra 18, stara 23 let.

Rodile so: Škvorč Marija, delavka iz Želj 9 — dekljico Ireno. V ljubljanski porodnišnici pa so rodile Čuk Miroslava, gospodinja iz Kočevja, Podgorska ul. 45 — dekljico Ireno, Kovač Marija iz Kočevja, Trata 19 — dečka Bojana, Jurkovič Mjra, šivilja iz Kočevja, Trg svobode 5 — dečka Marka, Marič Dušana iz Kočevja, Rudnik — dečka Duška, Urh Ivana, iz Zajčjega polja 5 — dečka Alojza, Oražar Lea, nameščena iz Kočevja, Trg svobode 53 — dečka Vitoslava, Mišmaša Marija iz Kočevja, Trg svobode 21 — dekljico Ireno, Vertelj Milena iz Črnega potoka 1 — dečka Zeljka. V ljubljanski bolnišnici je umrl Smigoc Srečko, otrok iz Kočevja, vasi 11 — dekljico Mileno. — V Rudnik 23, star 3 mesece.

P O Z I V !

Pozivam vse prebivalce mesta Kočevja in okolice, da uredijo svojo okolico v času praznovanja občinskega praznika od 1. do 4. oktobra.

V tem času naj se mesto primerno uredi, razobesijo naj se zastave, okrase izložbe, lokali itd.

Prebivalstvo naj se v čim večjem številu udeleži praznovanja v okviru občinskega praznika in 16. obletnice Kočevskega zborna.

Predsednik ObLO:
Janez Rigler

SVET ZA STANOVANJSKE IN KOMUNALNE ZADEVE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOČEVJE,

vabi vse hišne svete, lastnike hiš in kolektive mesta Kočevje, da za občinski praznik 3. oktobra čim lepše uredijo okolico svojih stanovanjskih, upravnih in poslovnih zgradb. Kjer so predvidene cvetlične posode na fasadah, naj se jih okraši s cveticami in zelenjem. Potrudimo se, da bodo parki, zgradbe in dvorišča v neposredni okolici lepo urejeni in da bo zunanji izgled mesta dostojen izraz in ponos vseh naših meščanov.

Svet za komunale in stanovanjske zadeve
ObLO KOČEVJE

Ribniški lovci so zgradili kočo

27. septembra bo imela ribniška lovska družina lepo slovesnost na Mali gorci — Srednjem vrhu bodo izročili svojemu namenu novozgrajeno lovsko kočo in razvili lovske prapori, ki je četrti ali peti po vrsti v Sloveniji. Prapor je zelo lep, stal pa je 84.000 din. Lovci so sami zbrali denar za nakup prapora.

Nova lovska koča, to je sedaj že druga koča ribniških lovcev, stoji na lepem prostoru. Razen temeljev, ki so iz betona, je koča zgrajena iz lesa. Koča je lepo urejena in ima dva prostora. Kočo so zgradili s prostovoljnimi delom ribniški lovci večjem številu.

sami. Največ zaslug pri gradnji lovske družine lepo slovesnost na Ribnica France Ilic iz Gorenje vasi, takoj za njim pa Ciril Abrahamberg, direktor LIP.

Pokrovitelj lovskega slavja 27. septembra bo Stane Ilic, predsednik ObLO Ribnica, novi zastavi pa bošta kumovala Ivan Klun (Bukovčan) iz Ribnice in France Cebin, znani lovec iz Otavice.

Ribniški lovci vabijo lovce in prijatelje zelene bratovščine, da se otvoritve koče in razvija prapora prihodnje nedelje udeleže v čim večjem številu.

POZOR

Od doma je odšel slaboumni F. Boldan iz Kala pri Ambrusu. Naprošamo logarje, lovce, da sporočijo o pogrešanem na postajo LM.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 25. do 27. septembra ameriški barvni filmski film »Poslednji lov«; 30. septembra in 1. oktobra ameriški barvni film »Visoki jahač«; od 2. do 4. oktobra francoski filmski film »Vsi me lahko ubijejo«; 4. okt. matineja filma »Zenica«.

SVOBODA, Rudnik: 26. in 27. sept. mehiški film »Zadnja želja«, 3. in 4. oktobra film »Hrepenenje za nebom«.

RIBNICA: 26. in 27. sept. francoski film »Zakon je zakon«; 3. in 4. oktobra italijanski film »Bele noči«.

SODRAŽICA: 26. in 27. septembra jugoslovanski film »V soboto zvečer«.

LOŠKI POTOK: 27. septembra nemški film »Strup v živalskem vrtu«; 4. oktobra jugoslovanski film »H-8«.

VELIKE LAŠČE: 26. in 27. sept. angleški barvni film »Semenj želja«; 3. in 4. oktobra ameriški barvni film »Napadalec«.

DOBREPOLJE: 26. in 27. septembra ameriški barvni film »Napadalec«; 30. septembra jugoslovanski film »Naša pota se razhajajo«; 3. in 4. oktobra ameriški barvni film »Bitka v klancu«.

PONIKVE: 1. oktobra jugoslovanski film »Naša pota se razhajajo«.

KOČEVSKA REKA: 26. in 27. sept. češki barvni film »Dobri vojak Švejk«; 30. septembra ameriški film »Inšpektor ljubi gnoč«; 3. in 4. oktobra češki barvni film »Pokorno javljanje«.

OSILNICA: 27. septembra italijanski film »Kruh, ljubezen in ljubosumje«.

PREDGRAD: 26. in 27. septembra ameriški film »Ljudje iz Arana«; 3. in 4. oktobra jugoslovanski film »Ni bilo zastoj«.

BROD NA KOLPI: 26. in 27. sept. film »Steklena pajčevina«; 3. in 4. oktobra francoski film »Heroji so utrjeni«.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni ured. Marija Cetinski — Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a, telefon 3-89. Naročnina je din 400.—, polletna din 200.— in je plačljiva v naprej. Za inozemstvo je din 800.— oz. 2,5 ameriškega dolarja. Tekoči račun 600-713

1-265
pri KB, podružnica za Kočevje. — Poština plačana v gotovini.

SPREJEM V UK

»MESARIJA« Ribnica sprejme takoj v uk vajenca za mesarsko stroko. Interesenti naj pošljejo prošnje ali naj se zglase na upravi podjetja

»Mesarija« Ribnica

SPREJEM DELAVCEV

Podjetje »K L A S« Kočevje, sprejme takoj VEČ SKLADIŠČNIH DELAVCEV - TEŽAKOV Osebnih prejemki po tarifnem pravilniku podjetja Zglasite se na upravi podjetja

»K L a s« Kočevje

Važno obvestilo

V začetku meseca oktobra se bo v občini Kočevje pričelo z zaščitnim cepljenjem otrok, rojenih v letu 1958 proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju. Ti otroci bodo prejeli 3 doze kombiniranega cepiva v presledkih po 4 tedne. Cepljenje bo izvršeno po rednem programu zaščitnih cepljenj in bo brezplačno. Starši otrok, rojenih v letu 1958 bodo od ObLO Kočevje prejeli še posebne pozive. Cepljenje je obvezno.

Istočasno pa se bo izvedlo še cepljenje proti oslovskemu kašlju za predšolske otroke letnikov 1953 do 1957. To cepljenje pa bo prostovoljno in bodo starši prispevali za cepivo za popolno cepljenje (3 injekcije v presledkih 4 tednov) 300 din, plačljivo po možnosti pri prvem cepljenju. Ker oslovski kašelji predstavljajo še vedno eno od najtežjih otroških nalezljivih bolezni, toplo priporočamo, da se zaščitnemu cepljenju odzove čimveč predšolskih otrok.

Cepljenje bo izvedeno po naslednjem razporedu:

Cepišče	Datum cepljenja			Ura cepljenja
	I.	II.	III.	
1. Papeži	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	9. uri
2. Osilnica	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	9.30 uri
3. Boslj. loka	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	10. uri
4. Slov. Kuželj	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	10.30 uri
5. Vas - Fara	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	11. uri
6. Nova sela	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	12.30 uri
7. Banja loka	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	13. uri
8. Briga	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	13.30 uri
9. Borovec	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	14. uri
10. Koč. Reka	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	14.30 uri
11. Štalcarji	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	15. uri
12. Livold	6. X. 59	3. XI. 59	1. XII. 59	15.30 uri
13. Mozelj	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	8. uri
14. Knežja lpa	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	8.30 uri
15. Predgrad	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	9. uri
16. Nemška l.	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	10. uri
17. Koprivnik	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	10.30 uri
18. Onek	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	11. uri
19. Željne	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	14. uri
20. Rudnik	7. X. 59	4. XI. 59	2. XII. 59	16. uri
21. Stara c.	8. X. 59	5. XI. 59	3. XII. 59	8. uri
22. Stari log	8. X. 59	5. XI. 59	3. XII. 59	10. uri
23. Polom	8. X. 59	5. XI. 59	3. XII. 59	11. uri
24. Kočevje	8. X. 59	5. XI. 59	3. XII. 59	14. uri

Ker je razpored cepljenja zelo obsežen, naprošamo starše otrok, da se točno držijo določenih ur.

ZDRAVSTVENI DOM KOČEVJE

NOVICE

POSREDUJEJO

Ali imam pravico do podpore za pastorka, ki je bil kot talec ustreljen leta 1941 v Begunjah?
D. F. Rudnik 32

Vsi tisti, ki so izgubili ožje svoje v NOV ali zaradi sodelovanja z NOB imajo pravico do invalidnine, ki je najnižja 1200 din. Rok za prijavo je potekel 1. 1952. Izjemoma tudi še sedaj sprejemajo prijave, toda sodelovanje z NOB je treba dokazati s pričami.

Vem, da je v Ljubljani neka posvetovalnica. Ne vem za točen naslov in kaj svetujejo nepoznani osebi?
Dijak J. Intihar

V Ljubljani je več posvetovalnic in ne vemo za katero mislite.

Starejši in odrasli dekletji sta nekemu mirnemu in plahemu fantu rekli, da je verjetno evnuh. Kaj je evnuh in kaj kastracija in kakšna je razlika?
Jože M. Loški potok

Evnuh — slovensko skopljencec je čuvar haremov v orientalskih državah. Tisti, ki so v detinstvu skopljeni, zaostanejo telesno in duševno. Kastracija pa je isti pojem, le da mislimo na skopljenje pri živalih, predvsem pri govedu, konjih in prašičih in to iz gospodarskih razlogov.

Bratranec, ki živi v drugem kraju trdi, da ima njihov sosed zajce, ki so težki tudi po 3 kg. Pravi, da ena zajčinja skoti tudi po 500 mladičev. Kaj menite, da je to mogoče?
Učencem I. O. Kočevje

Mogoče je, Belgijski zajec je težak do 3 kg. Samica, ki živi do 9 let vsako leto devetkrat kotji od 4 do 10 mladičev. Izračunajte in videli boste, da jih lahko še več kot 500 skoti v 7 letih.

Te dni sem čitala, da so termiiti že močno napadli Benetke in da mestu grozi velika nevarnost. Na pomoč so poklicali poljske strokovnjake. Zakaj so termiiti tako nevarni?
Radovedna Vesna

Termiiti živijo v družinah kot mravlje in imajo delitev dela. Njihova gnezda dosežejo tudi do 5 m višine. Zelo hitro se razmnožujejo, kraljica ena družine znese na dan po 100 tisoč jajčec. Njihova socialna delitev dela je v tem, da so v družini ena kraljica, ki skrbi za razmnoževanje, samci, ki skrbje za ploditev, vojščaki in delavke. Napadajo vse in meščani Benetk se boje, da ne bi spodjedli lesene temelje, na katerih je mesto zgrajeno. V Afriki znajo termiiti dobro izkoristiti pri gradnji cest.

Ko nam je predavatelj razlagal predvojno zgodovino Slovenije, je omenil da dr. Korošca v SLS nasledil dr. Kulovec, ki je bil v prvih dneh vojne ubit. Ni nam pa vedel povedati, kdo ga je ubil?
Skupina učencev

Dr. Kulovec je bil šef slovenske klerikalne stranke in vnet pristaš fašizma in pristopa Jugoslavije k paktu osi. Ubili so ga Nemci ob bombardiranju Beograda 1941.

Ribniški gasilci so delavni

Občinska gasilska zveza Ribnica je pripravila za letošnji »Teden požarne varnosti« pester spored prireditvev. 30. septembra bodo imeli praktične sektorske vaje na področju LIP. Vaje bodo ob večernem času, sodelovala pa bodo PGD Ribnica, LIP Ribnica, Bukovica, Goriča vas, Dolenji Lazi, Jurjevica in Sušje. Drugega dne, t. j. 1. oktobra, bodo imeli v osnovnih šolah v Ribnici, Dolenji vasi in Sušju predavanja o požarni preventivi. Tega dne bo v Ribnici slavnostna akademija s pestrim sporedom. 3. oktobra bo v Ribnici slavnostna seja Občinske gasilske zveze, zvečer pa bodo kurirni kresove, 4. oktobra pa bo v Ribnici parada gasilcev z vso opremo gasilskih društev ribniške občine. Tega dne bodo imela gasilska društva iz Dolenje vasi, Rakitnice, Grčaric, Nemške vasi in Otavice v Dolenji vasi praktične sektorske vaje.

Pa še nekaj: Občinska gasilska zveza bo v sodelovanju z vodstvi šol organizirala pisanje šolskih nalog z ozirom na požarnovarnostni teden.

Ribniški gasilci so tudi drugače zelo delavni. Vaje imajo redno tako, kot jih imajo predvidene po programih. Samo v drugem tromesečju letos so imeli na območju Občinske gasilske zveze skupno 35 vaj (nočne, dnevne, suhe vaje). Imeli so tudi pet poučnih predavanj. Udeležilo se je 150 poslušalcev-gasilcev.

Gasilci v Ribnici so letos premožnejši za novo motorno brizgalno tipa »volkswagen«, ki so jo nabavili iz Zahodne Nemčije. Motoriko so kupili s pomočjo rojakov, ki žive v ZDA, in lastnimi sredstvi. Gasilci v Jurjevici pa so dobili iz Amerike nad 100 metrov cevi. To je bilo darilo ameriških rojakov jurjevskim gasilcem.

Omeniti moramo gasilski tečaj za izprašane strojnike, ki so ga vsi tečajniki uspešno opravili. V Grčaricah je opravilo izpise za izprašane gasilce 15, v Nemški vasi pa 11 gasilcev. V ostalih gasilskih društvih bodo te vrste tečaji še to jesen.

Gasilci so v dobrih odnosih z JLA in si medsebojno pomagajo. Gasilski desetini v JLA nudijo ribniški gasilci vso pomoč.

Govorila sva prav tiho, da naju ne bi slišal stražar, ki je pred vrati vlek na uho. — Mojega so tovariša iz ljubljanske brigade so potem zaprli v drugo celico. In prišel je tisti nesrečni 28. april. Kmalu po polnoči so nas poklicali in na hodnikih se nas je zbralo polno. Vse nam je bilo tesno pri srcih ob misli, da nas peljejo v smrt. Trebušast zelenec, poveljnik zapora, je vsakega poklical po imenu. Nato nas je četa Nemcev odpeljala obkoljena na postajo, zaprli so nas v tovarne vagone in pričela se je dolga vožnja v neznanu. Molče smo se vozili vso noč in ko se je zdanilo, smo opazili, da gremo proti Jesenicam. Takoj smo vedeli, da nas peljejo v enega zloglasnih nemških taborišč. Željno so vsrkavale naše oči zadnji košček domače zemlje, saj je mogoče ne bomo videli nikdar več.

Pređ nočjo drugega dne smo se ustavili v predmestju Münchena.

DVE IZ PREDGRADA

Predgrajčani so dobili ob ObLo nekaj kubikov lesa (iz gozda splošnega ljudskega premoženja) za napeljavo javne luči v Predgradu. S to pomočjo in prostovoljnimi delom prebivalcev, bodo dobili v Predgradu 10 javnih luči. Predgrajčani se ObLo Kočevje lepo zahvaljujejo za razumevanje in pomoč.

Kmetijska zadruga Predgrad je v Dolu začela s strojno izdelavo opke.

V spomin na težke dni

Močno zastražene so nas odgnali v velike barake, ograjene z bodečo žico. Od tam pa so nas razmestili po različnih taboriščih in logorjih. Ves čas, ki sem ga preživel v taborišču, je bil čas borbe za življenje, za košček črnega kruha. Morali smo trdo delati pod udarci palice. Ko se je končala vojna, smo se, kar nas je ostalo še živih, veselo vrnili v domovino. (J. Križ)

Govorila sva prav tiho, da naju ne bi slišal stražar, ki je pred vrati vlek na uho. — Mojega so tovariša iz ljubljanske brigade so potem zaprli v drugo celico.

In prišel je tisti nesrečni 28. april. Kmalu po polnoči so nas poklicali in na hodnikih se nas je zbralo polno. Vse nam je bilo tesno pri srcih ob misli, da nas peljejo v smrt. Trebušast zelenec, poveljnik zapora, je vsakega poklical po imenu. Nato nas je četa Nemcev odpeljala obkoljena na postajo, zaprli so nas v tovarne vagone in pričela se je dolga vožnja v neznanu. Molče smo se vozili vso noč in ko se je zdanilo, smo opazili, da gremo proti Jesenicam. Takoj smo vedeli, da nas peljejo v enega zloglasnih nemških taborišč. Željno so vsrkavale naše oči zadnji košček domače zemlje, saj je mogoče ne bomo videli nikdar več.

Pređ nočjo drugega dne smo se ustavili v predmestju Münchena.

Šafar obsojen na 10 mesecev zapora

17. septembra je bila pred okrožnim sodiščem v Ljubljani razprava. Pred sodniki je bil 21-letni Marjan Šafar, delavec iz Kočevja. Obtožnica ga je bremenila, da je nagovoril tri mladoletne fante iz Kočevja, da so vlomili v skladišče orožja, last Strelske družine Kočevje. Pri vlovu je bil navzoč tudi obtoženi Šafar. Plan je obsegal štiri puške in neugotovljena količina strelnih nabojev. Krajja je bila izvršena 23. avgusta. Družbica, na čelu s Šafarjem, je z ukradenim orožjem odšla v bližnji gozd, kjer so izstrelili več strel. Čez noč so orožje v gozdu skrili, drugi dan, to je bilo v ponedeljek 24. avgusta, so šli spet na streljanje v hosto. Njihovo veselje pa je bilo kratkotrajno, ker so jih kmalu dobili v roke organi Ljudske milice Kočevje in spravili orožje in vodjo mladih zlikovcev Šafarja na varno.

Obtoženi Šafar se je zagovarjal, da ni imel nikakega zlega namena z ukradenim orožjem. Orožje je rabil, da bi z njim streljal po gozdu. Njegovi mladi pomočniki, ki so nastopali na sodišču kot priče, pa so izjavili drugače. Orožje naj bi uporabili za napad na organe LM. Šafar je tudi skoval načrt za ilegalni

prehod preko državne meje. Orožje je bil vzel s seboj, in če ne bi šlo drugače, bi z orožjem izsilil prehod preko meje.

Šafar ima kljub mladosti za seboj slabo preteklost. Bil je že kaznovan, ker je že večkrat poizkušal ilegalno prekoračiti mejo, a so ga mejni organi prijeli.

Pod težo dokazov je moral Šafar priznati za vsa očitana dejanja. Sodišče mu je odmerilo 10 mesecev strogega zapora.

Pređ nočjo drugega dne smo se ustavili v predmestju Münchena.

SPOMINSKI DNEVI

- 29. IX. 1944 so enote XVIII. divizije razrušile Štampetov most. To je bilo že tretje rušenje.
- Septembra 1943 je bila ustanovljena XVIII. divizija NOV in POJ.
- Septembra 1943 je bila pri Glavnem štabu NOV in POS ustanovljena oficirska šola.
- Od 1. do 3. oktobra 1943 je bilo v Kočevju zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda.
- 3. oktobra 1943 je bil v Sloveniji ustanovljen VII. korpus NOV in POS.

Partija na Kočevskem pred in med vojno

Prvega septembra 1939 je Nemčija napadla Poljsko. Dva dni pozneje sta Anglija in Francija napovedali vojno Nemčiji. Začela se je druga svetovna vojna.

Jugoslovanska vlada pod vodstvom Cvetkoviča in Mačka ni dala narodu niti svobode, ter je vodila svoj vladni voz po starih kolonih. Komunistična partija, ki je bila na Kočevskem močno povezana z ljudskimi množicami, je svoje delo intenzivno nadaljevala. Potom Društva prijateljev Sovjetske zveze delovnega ljudstva (Ljudske fronte) in njenega proglasa »Kaj hočemo«, je prodrla v sleherni vas, opozarjala delavske množice na nevarnost fašizma in jih pripravljala na obrambo.

Delavci nemške narodnosti, ki so do srede četrtega desetletja več ali manj sodelovali v Sloveniji v socialnih borbah, so se vedno bolj predajali fašizmu. Voditelji kočevskih Nemcev so v sodelovanju z nemškimi nacisti pošiljali svoje pristaje simboj nemštva in pod firmo »Škavtova« prirejal sestanke po vseh, vršili agitacijo za nacizem in

ščevali prebivalstvo proti Jugoslaviji.

Komunistična partija je stalno opozarjala oblast na nevarnost, ki preti našemu narodu s te strani. Česar podvzeti Oblast pa ni hotela proti njim niti Veliko iznenadenje je doživelo prebivalstvo Kočevske ob sklenitvi prijateljskega pakta med jugoslovansko vlado s Cvetkovič-Mačkom na čelu in Nemčijo. Kočevski Nemci so bili navdušeni. Delo po vaseh je zastalo. Zbirali so se po gostilnah in nazdravljali tej zvezi. Imeli so se za absolutnega gospodarja na Kočevskem. Tudi odnos do Slovencev so v teh dneh spremenili in so bili do nas vse bolj prijazni.

Komunistična partija je budno zasledovala protijugoslovansko delovanje izdajalske beograjske vlade, zato jo ta takt ni izmenjala, temveč ga je celo pričakovala. Zavedala se je, da ta takt pomeni uničenje svobode jugoslovanskih narodov, predvsem pa delavskega razreda in vseh njegovih interesov. Zato je organizirala delav-

skupno 29 študentov in dijakov. Na fakultetah študirajo 9 študentov, v srednjih strokovnih šolah pa 20. Poleg tega daje Občinski ljudski odbor finančno pomoč za šolanje večjemu številu dijakov.

Sestavljali so spiske zavednih Slovencev, predvsem pa komunistov, ki bi prišli v poštev za likvidacijo.

V takem razpoloženju in navdušenju so kočevski Nemci pričakovali NAPAD NA JUGOSLAVIJO. Šestega aprila 1941 so nemški bombniki napadli in bombardirali Beograd in Split. Nemški vojni stroj se je brez vojne napovedi začel valiti preko nemško-jugoslovanske meje v notranjost Jugoslavije. Diverzantska skupina kočevskih Nemcev je prekopala cesto proti Kočevski Reki in Moravi. Orožniki so se priključili ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo pri Ložinah, se je ta uprla in ubila enega Nemca. Ostali Nemci so se razbežali. Prav tako so skušali razorožiti manjšo edinicjo vračajoče se jugoslovanske vojske v Kočevju. Na poziv, da bi predali orožje, se je ta razvila v strelce, nakar so se Nemci poskrili. Sekretar Okrožnega komiteja KPS tov. Jože Šušter se je tik pred napadom na Jugoslavijo vrnil iz zapora v Lipoglavu v Kočevje. Komunistična partija je takoj po napadu na Jugoslavijo pozvala mladino na obrambo domovine. Prijavilo se je 20 mladincev iz Kočevja. Odšli so na komando mesta v Kočevju, kjer so prejeli obleko in orožje, nato pa odšli proti Ribnici z namenom, da se priključijo ribniški garniziji. Na Jasnici so srečali kamion poln kočevskih Nemcev, ki so se z zastavo peljali na Turjaku. Vzeli so jim zastavo in rekvirirali kamion s šoferjem, ki jih je odpeljal v Ribnico. Tam je bila vojska že v razsulu. S preostalo vojsko so se odpeljali na 12 kamionih preko Loškega potoka, Broda na Kolpi in Delnice na Vrbovsko, kjer so jih ustajali razorožili, vendar jim to ni uspelo. Ko so skušali razorožiti manjšo edinicjo